

Bed det gamle
fars.
1928

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder».

Nr. 1

Januar 1954

4. årg.

Kunsten å holde seg ung.

Det lyder til oss fra gamle dager: «Livet er kort, kunsten lang». Og det er sant. Livet går fort «Det er som en røk», sier apostelen Jakob, «den viser seg en liten stund og så blir den borte.»

Et nytt år er opprunnet! Er det noe merkelig ved det? Det har vi jo opplevet så ofte før. Men allikevel er det noe merkelig og tankevekkende ved et årskifte. Blant annet derved at vi er blitt et år eldre og for manges vedkommende - kanskje sterkt på vei til å bli gammel. Og selv om du som leser dette er ung, så kan de eldre som også har vært unge en gang fortelle deg noe om hvor fort tiden går. Men mennesker er redd for å bli gammel, fordi det bringer dem døden og graven nærmere. Derfor har det vært arbeidet så meget på å forlenge livet og ikke uten hell. Det kan vi se derav at for den slekt som lever idag, er levealderen blitt større enn hos våre forfedre. Ja, en kan i en viss forstand skyte ut å bli gammel, men forhindre det kan en ikke - med mindre Jesus Kristus blir en makt i vårt liv. For i dette navn vinner vi en evig ungdom.

I den hellige skrift tales der om «den gamle slange som kalles djævelen», om «den gamle verden»

og om «det gamle menneske». Og dermed er de makter nevnt som vil legge vår sjel inn under syndens åk og gjøre oss fremmed for Gud og vår Frelser. Hvor dette lykkes, blir livet fullt av skuffelser når en ser tilbake og formørket av frykt når en ser fremover mot det som skal komme. Men skuffelser og frykt er nettopp den gudsforlatte alderdoms kjennermerke, mens gleden over livet og lyse forhåpninger for fremtiden er ungdommens velsignelse.

Jesus frir oss for skuffelsene. Han lærer oss å sette idealet høyt idet han endog sier: «vær fullkomne som eders himmelske far er fullkommen». Han viser oss et liv med større mål, som vel synes oss å ligge langt borte i det fjerne, men dog ikke lengere enn at en kan nærme seg dem i tålmodighet og tro.

Mange venter når de er unge at livet skal bringe dem store ting: rikdom, ære, makt og fremforalt glede og så viser det seg at det møter dem ganske andre kår med hårdt arbeide og mange sorger og har en da ingen støtte i troen på Frelseren, så ender det med en skuffet alderdom. Men under alle disse forhold lærer Herren oss å si med apostelen: «alle ting tjener dem til gode som elsker Gud». Vi modnes ved at

livet skifter med regn og solskinn, glede og sorg. Således bevarer Gud vår sjel ung.

Jesus frir oss fra frykten for død og grav og hjelper oss til å se disse ting i øynene og bekjenne i troens forvissning: «Døden er oppslukt til seier. Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier». Vi vet at Herren også vil være med oss til siste slutt, ta oss ved hånden og føre oss gjennom dødens trange port. Og hertil kommer det som er enda større, troen på Jesus gir oss håp om evig liv.

Når vi da nu er begynt på et nytt år, så la oss be den himmelske far om at vi i dette år må komme Frelseren nærmere og derved nærmere til å eie den ungdom som aldri hører opp!

T. L.

Humbry Davy - en av alle tiders største naturforskere sier engang når han taler om troen på Kristus: «Den er som et fyrtårn som lyser i leden og viser sjømannen den rette vei som fører til hjemmets havn, som en deilig, frisk oase midt i ørkenen hvor den trette vandrør kan finne friskt vann og hvile. Troen på Kristus er ikke avhengig av livets omvekslinger. Den tiltar i

Klokkar Karl Bratlie

Både skulekrinsen og kyrkje-lyden leid eit stort tap då klokkar Bratlie seig saman midt i skuletimen på Grøtte skule den 18. desbr. Helsa hadde i det siste vore noko skral - så slaget kom ikkje uventa på han for han sjølv.

Karl Bratlie var fødd i Orkland i 1890, gjekk Torshus og tok lærarprøve ved Levanger, lærarskule i 1911. Han hadde ymse skulepostar m. a. var han lærar ved Allanengens skole, Kr.sund til han i 1922 vart tilsett som lærar i Grøtte krins, Orkdal, og klokkar ved Orkdal hovudkyrkje. Han fekk såleis vera her i 31 år. Alle som kjende Bratlie og enno meir vi som hadde han til medarbeidar sette han uvanleg høgt. Han var ein dugande lærar, med plan for kvar undervisningstime, men han var framom alt ein oppsedar av Guds nåde. Aldri trong han bruke harde ord eller harde rådgerder i skulen. Han åtte ei medfødd evne til å skaffe seg lydnad og respekt, men på ein slik måte at han vann borna sin kjærleik. På borna gjorde den brå bortgangen midt i timen eit overveldande inntrykk. -

I kyrkja var han likesom i skulen den alltid presise og plikttrugne. Når vi andre kom, hadde han alt ferdig og inkje var

styrke, når menneskene svekkes og eldes og går forgjengelsen imøte. Den ligner den klare aftenstjerne ved livets horisont. Og vi er forvisset om at den siden går over til å bli livets morgenstjerne hvis stråler funkler gjenom dødens mørke og skygge».

Jesus sier: «Om noen holder mitt ord, skal han aldri i evighet se døden». (Johs. 8, 51).

gløymt. Når vi gjekk ordna han oppatt. Alt gjekk som eit urverk. Han såg det store i det små. Arbeidet sitt tok han som eit oppdrag ikkje frå menneske, men frå Gud. Sjølv livsnerven i hans sterke personlegdom, var hans urikkande barnetru. Kva makt og tendande glod la han ikkje i salmesongen i den store, kalde og jamt mest tome kyrkja? Heile sin person la han i songen, og kor mangein gong var ikkje den fulltonande songen hans til trøst og til oppmuntring når presten vendte seg frå alteret til det store mest tome romet. Personleg har eg i desse 40 åra hatt mange gjeve menn som klokkarar, til og med ordførarar og formenn i fylkesskulestyret. Men aldri har eg råka nokon med slik kjennskap og slik kjærleik til vår kristne salmeskatt. Salmen er rekna for den høgste form for lyrikk. Han sysla med salmer, levde i salmer - han hadde funne at salmen var den beste tolking av Guds ord.

Heilt sidan han overtok klokkarstillinga tok han i mot og bokførte alle dåpsmeldingar og førte duplikat av kyrkjebøkene for hovudsokna. Og alt dette var alltid prikkfritt gjort.

Dette store arbeidet er noko som mangmannen lite eller inkje veit om. No like før han gjekk bort var eit lite løft av desse store foliantane sendt Statsarkivet. Der vil ettertida kunne sjå kor presist og fint han utførte denne delen av sine plikter.

Han vart ikkje med å feire jul i år. Men han hadde som vanleg sytt for dei to juletre til barnegudstenesta i år òg. Det var ei siste helsing frå han til alle borna. No den 20. desbr. fekk kista hans rom mellom desse to strålande tre. - Dei stod der som symbol på den ljøsberar han var

og den ljøsverd han no er gått inn til.

Takk kjære Bratlie for alt!

A. Skrondal.

Religionen i nytt frambrudd?

Ja, mener biskop Berggrav.

I sin nye bok «Radiosvar» (Land og Kirke), behandler biskop Berggrav spørsmålet om vi står foran et nytt religiøst frambrudd, og biskopen uttaler seg positivt om dette spørsmålet.

Mitt første symptom er dette at mennesket må kunne kalles uhelbredelig religiøst. Tilsynelatende unntagelser bekrefter bare regelen. Mennesket lar seg ikke stanse ved erkjennelsens grense. Dets anelse skrider ut over denne grensen. Menneskets innerste tendens er grenseoverskridende. Bak det klart erkjente aner de intuitivt «det andre», det mere, det egentlige. Slik er all kunst, all forskende vitenskap motiverer. - Man kan si at alt det som er bakenfor den dagklare erkjennelse, er vrøvl og uvirkelighet og derfor må forsakes, forjages fra et opplyst samfunn. Det hjelper ikke. Dragningen er for sterk. Den betyr ikke at mennesket tror på Gud. Den betyr at mennesket ikke makter å nekte at det eksisterer noe mer, noe annet, og at uten dette blir mennesket så fattig at det likefrem blir redd.

Slik tar nettopp Einstein det i sin siste bok. Einstein skriver «Den fineste følelse vi har er den mystiske. Den er spiren til all sann vitenskap og kunst. Den som ikke eier denne følelsen, den som ikke lenger kan undres og ikke kan stå i henrevet ærefrykt, han er så godt som død. Å

vite at det som vi ikke makter å gjennomføre, virkelig er til, at det gir seg til kjenne som den høyeste visdom, og den mest strålende skjønnhet, hvis bare våre sløve evner kan fatte det i dets primitive former, - denne viten, denne følelse er det innerste i all sann religiøsitet».

Samtidig forkaster Einstein dogmet om en personlig Gud. Men religionen møter han i den erfaring at han løftes ut over seg selv, frigjort fra det selviske, fylt og opptatt av «noe ganske annet».

Det kan gå opp og ned med denne menneskets religiøse innstilling til tilværelsen. Men historien synes å vise oss at når det har vært en periode av utadvendt, av pur materialisme og selvopptatthet, så reagerer i lengden menneskets finere instinkter mot dette, og en ureligiøs epoke forbereder derved en religiøs. Merk at både spørgeren og jeg hele tiden bruker de nier almene ord: religiøs og religion, ikke kristelig og kristendom. Men man kan likevel si at en slik almen religiøsitet er en av forutsetningene for enhver mer konkret religionsform, også for kristendommen.

Det er altså min - som før sagt - rent subjektive formening at det om ikke lenge vil vise seg en tydelig reaksjon på den foregående periodes oppslukthet av det materielle og at vi heller enn å snakke om at religionens aksjer er synkende henimot null, bør tenke oss at religionen er i frembrudd på ny. Det er betegnende hva den kjente svenske sosialistfører Hj. Branting sa i sin tid: «Mitt slektledd går ikke i kirken. Mine barn vil heller ikke gjøre det. Men deres barn igjen vil». Ellers å trekke frem tegn og symptomer fra vår egen tid, fra enkeltpersoner og fra fenomener,

En livsoppgave for kristne unge kvinner.

At unge mennesker ser seg om etter en livsoppgave er som seg hør og bør. Det må være noe galt fatt med den ungdom som ikke gjør det. For kristen ungdom vil valget av livsoppgave også være et spørsmål om hvorledes de best kan virkeliggjøre Guds vilje og plan med deres liv. I klar bevisshet om at de skal svare Gud regnskap for sitt liv vil de gjerne finne den plass der Gud vil ha dem og Gud kan bruke dem. Bare på den måten blir alt deres liv en gudstjeneste og alt deres arbeid en Guds kalls gjerning. Det må være noe galt med den kristne ungdom som ikke tenker og handler slik.

Alle dere troende unge kvinner som spør etter Guds vilje og mening med deres liv, vil jeg legge en spesiell livsoppgave på hjertet. Og det er kjærlighetens og barmhjertighetens tjeneste blant og for mennesker i nød, slik vi har den i diakonissegjerningen.

Behovet for diakonisser til tjeneste i menighetene, på gamle- og barnehjem, sykehus og andre institusjoner er stort. Og etterspørselen er langt større enn vi er i stand til å etterkomme.

Diakonissehuset i Oslo mottar nå søknader om å bli opptatt som elever fra høsten av. Vi står gjerne til tjeneste med opplysninger til alle som skriver og ber oss om det.

H. B. Sigurdson.

vil her føre for langt. Enhver får bruke sin evne til iakttagelse - og da helst litt utenfor sensasjonspressens trange virkelighetsområde.

Orkland sokneråd.

Det nyvalgte sokneråd hadde sitt konstituerende møte den 15. januar. Av medlemmene møtte alle unntatt Jon Fagerli. I stedet møtte første varamann fru Helga Ljøkjel. Til formann valgtes res. kap. Leergaard, til varaformann skredder Martin Moe, til kasserer bonde Jo Marius Asbøl, til revisorer lærer Lars Kvikne og forretningsfører O. J. Vormdal. Som nemnd for Kristen Oppseding ble valgt fru Helga Ljøkjel, lærer Nils Ofstad og Jon Fagerli.

I samme møte ble følgende institusjoner innvilget en offerdag i 1954:

1. påskedag: Indremisjonen.
2. påskedag: Israelsmisjonen.
17. mai: Kirkens Nødhjelp og Institutt for Kristen Oppseding.
1. pinsedag: Den Norske Sjømannsmisjon.
2. pinsedag: De 4 diakonistitustusjoner: Diakonissehuset i Oslo, Det norske Diakonhjem, Menighetssøsterhjemmet og Bergens Diakonissehjem.

Konfirmasjons søndag 4. juli: Menighetsfakultetet.

1. juledag: Det norske Misjonsselskap.
2. juledag: Trøndelag Vanførelag.

Engang går vi ut for siste gang av det rommet der vi regelmessig hører Guds ord.

En dag lukkes døren til kontoret, verkstedet, forretningen bak oss for bestandig.

Engang lukkes døren i heimen bak oss for siste gang - for godt.

Engang er de siste «dører», de siste anledninger til å arbeide for Guds rike i dette verdensløp forbi.

Engang skal «husbonden» -

Ola Horken

PREIKELISTEN

4. s. e. Kr. åpenb. 31. januar.

Orkdal: Skrondal. Nattverd.
Orkanger: Leergaard. Nattverd.
Orkland: Olsen. Nattverd.

5. s. e. Kr. åpenb. 7. februar.

Orkdal: Leergaard.
Orkanger: Olsen.
Moe misjonshus kl. 11: Skrondal.

S. septuagesima, 14. februar.

Støylen skole kl. 11: Olsen
Orkanger: Skrondal
Orkland: Leergaard.

S. seksagesima, 21. februar.

Orkdal: Skrondal
Orkanger kl. 20: Leergaard
Monset skole kl. 11: Olsen.

Fastelavnssøndag, 28. februar.

Orkdal: Leergaard. Nattverd
Orkanger: Olsen. Nattverd
Orkland: Skrondal. Nattverd.

1. s. i faste, 7. mars.

Orkdal: Olsen
Orkanger: Skrondal
Tokstadjåren avh.lokale kl. 11:
Leergaard.

2. s. i faste, 14. mars.

Råbygda bedehus kl. 11: Skrondal.
Orkanger: Leergaard
Orkland: Olsen.

3. s. i faste, 21. mars.

Orkdal: Leergaard
Orkanger kl. 20: Olsen
Hoston forsaml.hus kl. 11: Skrondal.

Gud - reise seg og lukke himmelen
dør for godt. Fra den stunden
av kommer ingen inn i de evige
boliger.

Salig er den som gikk inn
mens døren var åpen!

Trygve Bjerkrheim.

Innsendt av Gurine Asbøll.

**Litt kirkelig statistikk
for året 1953.**

Orkland: Fødte: 34. Der-
av u. e. 1. Døpte: 39. Konfir-
merte: 29. Ekteskap med kirke-
lig vigsel: 17. Ekteskap borger-
lig vigsel: 0. Jordfestede: 14.

Orkdal: Fødte: 135. Der-
av u. e.: 4. Døpte: 93. Konfir-
merte: 64. Ekteskap med kirke-
lig vigsel 32. Ekteskap borger-
lig vigsel: 3. Jordfestede: 41.

Orkanger: Fødte: 60. Der-
av u. e.: 2. Døpte: 72. Konfir-
merte: 44. Ekteskap med kirke-
lig vigsel: 29. Ekteskap med bor-
gerlig vigsel: 4. Jordfestede: 21.

På Orkdal Sjukehus er meldt
fødte 246 barn hjemmehørende i
Orkdal og andre prestegjeld.

OFFER I KIRKENE

Orkland kirke: 25. des. 1953:
Til N. M. S.: kr. 247.32.

Orkdal kirke: 25. des. 1953:
Til N. M. S.: kr. 1746.47.

Orkanger kirke: 26. des. 1953:
Til N. M. S.: kr. 168.45.

I årets løp, offer og kollekter i
alt:

Orkland kirke: kr. 1.407,24.

Orkdal kirke: kr. 6000,60.

Orkanger kirke: kr. 2024,06.

FRA KIRKEBOKEN

D Ø P T i desember 1953:

I Orkland: 6. des: Karl Emil Thu-
seth f. 10-9 53 (Døpt i Lademoen kir-
ke, Trondheim). 26. des: Per Kristian
Solbu f. 17-11 53 (Døpt i Orkdal k.)

I Orkdal: 6. des: Tor Kvarsnes f.
16-10 53 (Døpt i Orkanger kirke). 26.
des: Knut Håvard Skaugen (Åndals-
nes) f. 31-10 53.

I Orkanger: 6. des: Tom Åge Stens-
rud f. 2-11 53. 26. des: Øyvind Øyen
(Oslo) f. 12-9 53. 27. des: Stein Ove
Johansen (Oslo) f. 4-11 53.

V I G D E i desember 1953.

I Orkland: Ingen.

I Orkdal: 28. des: Kolbjørn Røh-
mesmo og Sølvi Kristine Thorsø, beg-
ge Orkanger.

I Orkanger: 12. des: Gunnar Små-
vik, Stjørna og Astrid Skinstad, Orkan-
ger. 19. des: Tor Petersen, Orkan-
ger og Liv Målfrid Vedul, Meldal.
Olaf Odin Petersen og Ingeborg Eb-
besen, begge Orkanger. (Vigd: Ork-
dal sorenskr.kontor). 31. des: Rolf
Eriksen, Orkanger og Astrid Johanne
Schei, Stemshaug i Aure. Hans Bjar-
ne Dyrstad, Orkanger og Edith Kort-
ner, Nesttun i Fana. (Vigd: Orkdal so-
renskr.kontor).

D Ø D E i desember 1953.

I Orkland: 24. des: Leif Juliussen
Brattli f. 26-6 1921.

I Orkdal: 10. des: Karen Oline
Strandly f. 10-6 1869. (Gravlagt i Ork-
anger). 17. des: Johanna Johansdr.
Kvakland f. 20-5 1921. 18. des: Karl
Rikard Jonsen Bratlie f. 2-7 1890.

GAVER TIL BLADET.

Innkomet i 1953.

Orkland: Ved Leergaard: Elias
Hoston 10; Lars Rønning 5.

Ved Marit Berbu: Nils Bredesen 5.
Ved Martin Moe: Mikal Rye, Løk-
ken 5.

Ved Nils Ofstad: John Bjørndal 5;
Mikkel Haugen 5; Johan F. Svorkmo
5; Kristian Solås 5; Ole O. Monseth 5.

Orkanger: Ved Anton Hoff: Inge-
borg Sletvold 5; R. 5; Alfred Christen-
sen 10.

Orkdal: Ved Leergaard: Marie Si-
monsens 5.

Ved Ingar Lund: Johanna Fager-
holt 5.

Ved Edv. Sletvold: John Reitan 5;
Ingeborg Evensen 3.

Ved Ingeborg Krogstad: Marie Hu-
se 5; Jon Aa 5; Sigurd Garberg 10;
Iver Lefstad 10; Ingebrigt Vasli 5;
Karen I. Vasli 5; Lars Eggan 5; Elisa-
beth Øyanger 5; Sivert Lefstad 10.

Gaver innkommet i januar 1954:

Orkland: Ved Leergaard: Anne O.
Bakken 5; Jon Gundersen 5; O. J. A.
Berbu 3.

Ved A. B. Hoston: Gunda Hoston 4;
A. B. Hoston 5; John L. Øyasæter 5;
Anne Lomundal 4; John J. Øyasæter
10; Johanna Øyasæter 5; Bent Hos-
ton 10.

Ved Nils Ofstad: Jens Indergård 5;
Ola Høston 5; Peder Grendal 5; Karl
Svorkmo 5; Sverre Lystad 5; Ola So-
lem 5; Lars Stubban 5; Lars Garberg
10; Dorteia Stubban 5; Andreas Sol-
bu 4; Einar Monseth 5.

Ved J. M. Asbøll: Jo Bakken As-
bøll 10.

Orkdal: Ved Leergaard: P. Kris-
lok 5.

Ved Nils Ofstad: E. L. Hansen 5.
Ved Ingar Lund: kr. 5.

Orkanger: Ved s. Aagot Akseth:
Borghild Rønning 5. J. og E. Løvås 5.
Ved Nils Ofstad: John Stubban 5.

Hjertelig takk!